

Наша СЛОВА

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 9 (1368) 28 ЛЮТАГА 2018 г.

11-я Агульнанацыянальная беларуская дыктоўка

БЕЛАРУСКАЯ ДЫКТОЎКА Ў ФРУНЗЕНСКОЙ АРГАНІЗАЦЫІ г. МЕНСКА

21 лютага ў бібліятэцы імя Францішка Багушэвіча ў Менску прайшла беларуская дыктоўка з нагоды Міжнароднага дня роднай мовы. Дыктоўку правяла Фрунзенская

арганізацыя ТБМ г. Менска. Вёў дыктоўку выкладчык, сябар Рады ТБМ - Алесь Чэчат. Апрача сяброў ТБМ, бралі ўдзел у ёй і навучэнцы лінгвагуманітарнага каледжа. Дык-

тоўка прайшла ў святочнай атмасферы і засведчыла, што любоў да роднай мовы і сёння жыве ў сэрцах людзей.

*Павел Чайкоўскі.
Менск.*

Дыктоўка ў бібліятэцы імя А. Міцкевіча

У бібліятэцы імя А. Міцкевіча ў Менску 21 лютага адбылося святочнае мерапрыемства, прысвечанае Міжнароднаму дню роднай мовы. Наведвальнікі бібліятэкі напісалі дыктоўку па апавяданні Міколы Купавы "Партрэт Францішка Скарыны". Яе пра-

ISSN 2073-7033

дыктавала супрацоўніца бібліятэкі Ванда Браніславаўна.

"Партрэт Скарыны ўнікальны наводле ўсіх прабаваў кампазіцыі і зместу, і ролі ў нашай гісторыі і культуры, - гаворыцца ў тэксце. - На партрэце Скарына максімальна набліжаны да глядача, паказаны як пісьменнік і перакладчык."

Для гасцей імпрэзы выступілі з чытаннем вершаў пэты Ліюдміла Круллік і Святлана Раманава. Святочная сустрэча завершылася частаваннем пірагамі з гарбатай.

Э. Оліна.

100 гадоў з дня нараджэння Алеся Бачылы

Алесь БАЧЫЛА, сапр. Аляксандр Мікалаевіч (2 сакавіка 1918, в. Лешніца, цяпер Пухавіцкі раён Менскай вобласці - 4 студзеня 1983) - беларускі паэт, драматург, перакладчык. Заслужаны дзеяч культуры БССР (1967).

Нарадзіўся ў сялянскай сям'і. Выкладаў беларускую мову і літаратуру ў Каралішчавіцкай і Сінілаўскай школах на Меншчыне. Завочна скончыў Менскі настаўніцкі інстытут (1939). Восенню 1939 г. прызваны ў Чырвоную Армію, служыў да 1945 г. Удзельнічаў у паходзе ў Іран, у баях на Крымскім, Паўночна-Каўказскім (Чарнаморская група войск), Варонежскім, 2-м Беларускам і 1-м Прыбалтыйскім франтах. Пасля вайны працаваў у "Настаўніцкай газеце", потым у газеце "Літаратура і мастацтва" - загадчыкам аддзела, адказным сакратаром (1946-1951), намеснікам галоўнага рэдактара (1952-57). У 1951-52 г. - уласны карэспандэнт "Літаратурнай газеты", рэдактар Дзяржаўнага выдавецтва БССР. З 1952 года нам. галоўнага рэдактара газеты "Літаратура і мастацтва". У 1957-1972 г. - адказны сакратар часопіса "Польмя", у 1972-1978 - старшы рэдактар выдавецтва "Мастацкая літаратура".

Дэбютаваў у друку ў 1934 годзе. Аўтар зборнікаў паэзіі "Шляхі" (1947), "Зоры вясенні" (1954), "Юнацтва" (1959), "Дарыце цюльпан" (1966), "Тры багіні" (1973), "Белы бярэзнік" (1976), "Гараць лісты кляновыя" (1981) і інш., паэмы "Асенняя аповесць" (1965), "Паэмы тугі" (апубл. 1987) пра калектывізацыю, раскулачванне, адвучванне селяніна быць гаспадаром на зямлі.

Аўтар лібрэта опер "Яснае світанне" (1958, муз. А. Туранкова), "Калючая ружа" (1960), "Калі ападае лісце" (1968), "Зорка Венера" (1970) і апэрыты "Паўлінка" (1973, усе

на муз. Ю. Семянякі).

Аўтар кнігі пра М. Багдановіча "Дарогамі Максіма" (1971; 2-е выд., 1983). Пісаў сатырычныя творы (зборнік "Кавалер Мікіта", 1967) і творы для дзяцей (зб. "Мне купілі самакат", 1981).

Да 100-годдзя з дня нараджэння Алеся Бачылы "Белпошта" выпусціла мастацкую паштоўку.

Вікіпедыя.

Лявону Баршчэўскаму - 60

Лявон Пятровіч БАРШЧЭЎСКІ (нар. 4 сакавіка 1958, Полацк) - беларускі філолаг, перакладчык, грамадскі дзеяч і палітык.

Скончыў з адзнакай Менскі дзяржаўны педагогічны інстытут замежных моў на спецыяльнасць нямецкая і англійская мовы. Працаваў выкладчыкам нямецкай і англійскай моваў у школе № 10 г. Полацка, потым у Наваполацкім політэхнічным інстытуце (цяпер Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт). Скончыў аспіран-

туру пры Менскім педінстытуце замежных моў (1987), атрымаў ступень кандыдата філагічных навук (1989).

У 1990-1995 гадах Л. Баршчэўскі быў дэпутатам Вярхоўнага Савета XII склікання, уваходзіў у склад парламенцкай апазіцыі БНФ. Працаваў у камісіі па адукацыі, культуры і захаванні гістарычнай спадчыны, а таксама ў камісіі па міжнародных справах і знешнеэканамічнай дзейнасці. Быў суаўтарам канцэпцый, прынятых у 1990-1992 гадах законаў "Аб грамадзянстве", "Аб адукацыі", "Аб рэфэрэндуме" і інш. У красавіку 1992 года на 9-й сесіі ад імя Апазіцыі БНФ прадсталяў распрацаваны спецыялістамі праект Закона "Аб барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю", які быў адхілены большасцю Вярхоўнага Савета.

З 1995 года - намеснік старшыні Беларускага народнага фронту "Адраджэньне", у 1996-1999 гадах - выконваў абавязкі старшыні партыі пасля

эміграцыі Зянона Пазняка. Пасля расколу партыі ў 1999 г. стаў намеснікам старшыні Партыі БНФ Вінцука Вячоркі.

На 10 з'ездзе Партыі БНФ у снежні 2007 года абраны старшынём партыі. У верасні 2009 года сышоў з пасады старшыні, на якой яго, па выніках з'езду партыі, замяніў Аляксей Янукевіч. У 2011 годзе разам з групай паплекнікаў выйшаў з Партыі БНФ.

Шматгадовы намеснік дырэктара Беларускага гуманітарнага ліцэя, які быў афіцыйна закрыты ўладамі ў 2003 годзе. Шматгадовы сябар рэспубліканскай Рады ТБМ.

Аўтар больш за 30 артыкулаў і навуковы кансультант 18-томнай "Беларускай энцыклапедыі" (1996-2004), Рэдактар серыі "Еўра Граматыкі" (з 2008). Укладальнік 27-моўнага "Еўраслоўніка" (2008), "Польска-беларускага тэматычнага слоўніка для школьнікаў і студэнтаў" (2013) і шмат інш.

Лаўрэат прэміі імя Ф. Багушэвіча Беларускага ПЭН-Цэнтра (1997).

Вікіпедыя.

Сакральныя тэксты спрыяюць развіццю нацыянальнай мовы

21 лютага ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі адбылася навуковая канферэнцыя "Беларуская мова ў сферы sacrum: гісторыя і сучаснасць".

леня, доктар тэалогіі ксёндз канонік Ян Крэмец, пратаіерэй Сергій Гардун, доктар філалагічных навук, прафесар Аляксандр Лукашанец. Сам факт правядзення гэтага мерапрыемства ў Дзень беларускай мовы сведчыць пра тое, што мова займае важнае месца ў духоўнай сферы жыцця нашага грамадства. Гэта працуе на аўтарытэт канфесій, якія дзейнічаюць у краіне, і на прэстыж беларускай мовы. Чым больш будзе пашырацца ўжыванне нашай нацыянальнай мовы ў актуальных для развіцця грамадства сферах, тым больш прыязна да яе будучы стаўленне грамадзяне нашай краіны і вернікі розных канфесій.

толікаў, пачынаючы з 90-ых гадоў мінулага стагоддзя, узгадаў пра вялікія намаганні ў гэтай галіне айца Аляксандра Надсана і дзейнасць выдавецтваў "Божым шляхам", "Унія"

Аляксандр Багданенкаў, протапрэсвітар Яўген Усошын, доктар тэалогіі Марына Пашук і іншыя.

На канферэнцыі прагучала важная думка пра тое, што сакральны тэкст адгрывае важную ролю ў развіцці нацыянальнай мовы. Перад даследчыкамі стаіць задача перакласці ўсю Біблію на сучасную беларускую мову, каб мець цэльны пераклад, які б можна было б параўнаць з рускім сіндальным выданнем Бібліі.

На мерапрыемстве быў прадстаўлены Беларускі біблейны корпус <http://biblija.bnkorpus.info/>, які змяшчае 16 перакладаў Бібліі на беларускую мову: Францішка Скарыны, Каталіцкага Касцёла, Беларускага Экзархату Маскоўскага Патрыярхату, Л. Дзекуць - Малея, А. Луцкевіча, кс. В. Гадлеўскага, Л. Галяка, В. Тумаша, кс. Пётры Татаринова, Я. Станкевіча, кс. У. Чарняўскага, А. Клышкі, В. Сёмухі, М. Міцкевіча, А. Бокуна.

Падчас дыскусіі абмяркоўвалася варыянтнае ўжыванне тэрмінаў і паняццяў адпаведна ўсходняй і заходняй традыцыі: *храм - святыня, хрышчэнне - хрост, распяцце - ўкрыжаванне, благадаць - ласка, ангел - анёл, Прычасце - Святая Камунія, Узнясенне - Унебаўзшце Пана.*

Дыскусіючы пра ўжыванне словаў "Пан", "Госпад" і "Гасподзь" у адносінах да Бога, даследчыкі засведчылі пра існаванне ў іншых мовах адпаведных словаў "Lord" (англ.) і Senor Jezu (гішп.) і інш.

Айцец Андрэй Крот з Гародні распавёў пра выдавецкую дзейнасць грэка-ка-

ляксандр Багданенкаў, протапрэсвітар Яўген Усошын, доктар тэалогіі Марына Пашук і іншыя.

ляксандр Багданенкаў, протапрэсвітар Яўген Усошын, доктар тэалогіі Марына Пашук і іншыя.

ляксандр Багданенкаў, протапрэсвітар Яўген Усошын, доктар тэалогіі Марына Пашук і іншыя.

ляксандр Багданенкаў, протапрэсвітар Яўген Усошын, доктар тэалогіі Марына Пашук і іншыя.

Прэзентацыя "Псалтыра" ў Дзень роднай мовы

21 лютага ў Міжнародны Дзень роднай мовы ў межах канферэнцыі "Беларуская мова ў сферы sacrum: гісторыя і сучаснасць" адбылася прэзентацыя новага выдання "Псалтыра", ажыццёўленага Каталіцкім касцёлам у год 500-годдзя беларускага кнігадрукавання.

Аўтары-ўкладальнікі кнігі доктар філалагічных навук, загадчык кафедры гісторыі беларускай мовы БДУ, прафесар Мікалай Прыгодзіч і Валянціна Карлаўна Раманцэвіч распавялі пра гэтае ўнікальнае выданне. Акрамя псалмоў цара Давіда, кніга ўключае кароткі тлумачальны даведнік, утрымлівае арыгінальныя прадмовы Францішка Скарыны. Выданне ў прыгожай паліграфіі са зручным буйным шрыфтам аздоблена каляровымі ілюстрацыямі з выявамі Святой Зямлі.

"Псалтыр" на сучаснай беларускай мове асвятчае, спрыяе павышэнню прэстыжу беларускай мовы ва ўсіх сферах грамадства і яе захаванню. Нацыянальная мова павінна аб'ядноўваць людзей і нацыю, і Слова Божае таксама павінна аб'ядноўваць, - адзначыў на прэзентацыі кнігі акадэмік НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар Аляксандр Лукашанец.

"На Беларусі Бог жыве, - казаў Уладзімір Караткевіч".

Даследчыцкая праца пачалася з канферэнцыі 13 снежня 2008 года "Святое Евангелле і праблемы перакладу на беларускую мову", - распавёў доктар філалагічных навук, прафесар Мікалай Прыгодзіч. Упершыню такая праблема была пастаўлена на навуковым узроўні. Штуршком паслужыла кніга Уладзіслава Завальнюка "Родная мова ў духоўным жыцці беларуса" (2008). З таго часу двойчы быў выдадзены "Слоўнік сучаснай беларускай мовы" з уключэннем рэлігійнай лексікі. У 2013 годзе быў выдадзены "Энцыклапедычны слоўнік рэлігійнай лексікі беларускай мовы". Падрыхтаваны рукапіс хрысціянскага міжканфесійнага даведніка.

Паколькі Францішак Скарына пачаў кнігадрукаванне з "Псалтыра", ксёндз Уладзіслаў паставіў нам задачу: перакласці кнігу на сучасную беларускую мову, - успамінае выдатнік народнай асветы, выкладчыца са шматгадовым стажам Валянціна Карлаўна Раманцэвіч.

Яна здзейсніла пілігрымку на Святую Зямлю, прааналізавала шматлікія крыніцы, выслухала пытанні людзей, не аднойчы прачытала

Евангелле. Яна звярнула ўвагу на тое, што ў Новым Запавеце да Хрыста хворыя звярталіся з заклікамі: "Ісусе, сыне Давідаў, вылечы нас!", нагадваючы пра яго паходжанне з роду цара Давіда. Рыхтуючы кнігу да выдання, ксёндз Уладзіслаў Завальнюк выдатна распрацаваў тэматыку псалмоў.

Гэта была першая маштабная навуковая канферэнцыя ў найноўшы час, якая праходзіла ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі з удзелам даследчыкаў - філолагаў, гісторыкаў, перакладчыкаў і прадстаўнікоў розных рэлігійных канфесій.

Эла Дзвінская, фота аўтара:
1. Псалтыр 2017 года выдання на беларускай мове.

У Менску прэзентавалі апошні том "Гістарычнага слоўніка беларускай мовы"

У менскім Музеі Якуба Коласа прэзентавалі апошні 37-ы том "Гістарычнага слоўніка беларускай мовы". Гаворыць дырэктар Інстытута мовазнаўства Акадэміі навук Беларусі Іван Капылюў:

Мова старабеларуская абслугоўвала магутную еўрапейскую дзяржаву пад назвай Вялікае Княства Літоўскае. З гэтай мовай лічыліся і нашы суседзі: у Канцылярыі Маскоўскай дзяржавы і ў канцылярый Каралеўства Польскага таксама паважалі, мусілі паважаць, старабеларускую мову і афіцыйна дзелавыя пісьмы, накіраваныя ў ВКЛ, таксама пісаць на гэтай мове. Гэта слоўнік - тая платформа, якая дазваляе нам усвядоміць сябе старажытнаеўрапейскім народам, са старажытнай, самабытнай, еўрапейскай мовай, якую мы павінны перадаваць з па-

калення ў пакаленне.

Задача стварыць "Гістарычны слоўнік беларускай мовы" была пастаўлена ў Ін-белкульце яшчэ ў 1920-я гады. Больш за 90 гадоў спатрэбі-

лася, каб справа дайшла да завяршэння.

Максім Каўняровіч,

На Наваградчыне дыктоўку напісалі каля 2800 чалавек

"Блізкі свет" Раісы Крывальцэвіч, або Мова і памяць

Міжнародны дзень роднай мовы - свята, якое з 1999 года адзначаецца штогод 21 лютага з мэтай заахоўвання моўнай разнастайнасці і шматмоўнай адукацыі і спрыяе ўсведамленню моўных і культурных традыцыяў, якія грунтуюцца на ўзаема-разуменні, цярпімасці і дыялогу. Дата 21 лютага была абрана таму, што ў гэты дзень у 1952 годзе загінулі пяць студэнтаў, што змагаліся за прызнанне бенгальскай мовы ў якасці дзяржаўнай ва Усходнім Пакістане, які ў 1971 годзе стаў асобнай дзяржавай Бангладэш. Свята было заснавана арганізацыяй ЮНЭСКО.

21 лютага ў бібліятэку была запрошана аўтар, прэзіят і эсэіст Раіса Крывальцэвіч, з якой бібліятэку звязваюць добрыя сяброўскія адносіны. Гэта ўжо другая сустрэча з пісьменніцай. Нарадзілася Раіса Яўгенаўна ў вёсцы Слухавічы на Наваградчыне. Скончыла Менскі педагогічны інстытут імя М. Горкага. Друкавалася ў часопісах "Верасень" і "Дзеяслоў". Аўтарка кнігі абразкоў "Дарога" (2014).

У верасні 2017 года ў бібліятэцы прайшла творчая сустрэча з ёй. Раіса Яўгенаўна - сапраўдная беларуска, якая не толькі прыгожа размаўляе на мілагучнай беларускай мове, але яшчэ і ведае яе дасканалы, робіць усё магчымае, каб куфры багацця роднай мовы не пусцелі.

На жаль, у Беларусі людзі мала гавораць на роднай мове. У Між-

народны дзень роднай мовы супрацоўнікі раённай бібліятэкі змаглі правесці свае веды, напісаўшы дыктоўку. Тэкст чытала Раіса Яўгенаўна з кнігі Вінцука Адважнага, беларускага пісьменніка, паэта, публіцыста з серыі "Беларускі кнігазбор". Сёння не так часта даводзіцца трымаць у руках ручку даросламу чалавеку. Калі школьныя гады далёка, пачуцці зусім іншыя. Таму аднесліся да гэтага супрацоўнікі вельмі сур'ёзна. Складаныя сказы, знакі прыпынку - усё гэта давалося ўспомніць.

Потым паступова непасрэдна перайшлі да другой часткі сустрэчы.

Аўтар падзялілася сваімі ўспамінамі, перажываннямі, аналізуючы ўласную кнігу "Блізкі свет. Хатні слоўнік-ўспамін". Гэта своеасаблівае кніжка сямейнай памяці, у якой праз падзеі і словы, афарызмы, прыказкі, прымаўкі, якія ўжываліся ў сям'і, аўтар хацела пакінуць удзячны ўспамін пра сваіх бацькоў, паказаць незвычайную адметнасць і сакавітасць беларускай мовы, нагадаць "родныя слухавіцкія слоўцы". Першае жаданне запісаць узнікла яшчэ ў студэнцкія гады. Па асноўнай сваёй прафесіі Раіса Яўгенаўна, дарэчы, настаўнік нямецкай мовы.

Яна расказвала пра тое, што калі чытала бацькам запісанае, занатоўвала каментарыі бацькі. З часам зразумела каштоўнасць і неабходнасць прамоўленага. Аўтар адзначыла спецыфічныя моўныя асаблівасці Нава-

ваградчыны, пра якія яна прачытала ўпершыню ў кнізе "Памяць. Навагрудскі раён" у артыкуле Булькі "Мова Навагрудчыны". Ішла таксама размова пра жывучасць народнага слова. Асобна прыводзіліся прыклады этымалагізмаў, рабіўся аналіз асобных слоў.

Зараз Раіса Яўгенаўна працуе над кнігай, прысвечанай мастаку і земляку Віктару Залаціліну, які таксама збірае тапонімы сваёй мясцовасці. Моўнае багацце свайго краю і яго гісторыя таксама будуць занатаваны ў новай кнізе. Словы, па думцы аўтара, як "зачэпка да вяртання ў мінулае", да жывога народнага маўлення беларусаў.

Іна Анатолеўна Шаўчук, загадчык аддзела абслугоўвання і інфармацыі ДУК "Навагрудская раённая бібліятэка".

А асноўны ўклад у дыктоўку на Наваградчыне ўнеслі ўстановы адукацыі. Сёлета Агульнанацыянальную дыктоўку пісалі 18 школ Наваградскага раёна або 2780 вучняў. Дыктоўку пісалі ў 12 населеных пунктах. Пра гэта старшыні Наваградскага ТБМ Святлана Абдулаевай паведамілі ў аддзеле адукацыі раёна.

Наш кар.

Дыктоўка ў Валожыне

21 лютага прайшоў I-шы этап напісання Агульнанацыянальнай дыктоўкі ў горадзе Валожыне, ініцыятарам правядзення якой стала Валожынская суполка ТБМ.

Напісанне дыктоўкі сябрамі суполкі стала ўжо традыцыйным. Сёлета ж упершыню да гэтай светлай акцыі далучыліся і іншыя валожынцы. Аўдыторыю склалі 17 чалавек, на жаль, па сур'ёзных прычынах адсутнічалі 5 сяброў, але тых, хто прайшоў, яднала роднае слова і дух беларускасці...

Быў узяты адзін з прапанаваных тэкстаў ТБМ - "На пачатку было слова" Анатоля Бутэвіча. Дыктоўку пісалі ў раённай ЦРБ, чытала настаўніца беларускай мовы і літаратуры, старшыня Валожынскай суполкі ТБМ імя Ф. Скарыны Людвіка Таўгень.

Найлепшыя вынікі паказалі Лізавета Пятроўская (сябра ТБМ, кіраўнік Заслужанага фальклорнага калектыва "Гасцінец"), якая з сынам Станіславам прыехала з Ракава; Марыя Трапашка (сябра ТБМ, аўтар 3-

х зборнікаў рэлігійных і інш. песень) з Вішнева; Наталія Штэйнер (журналістка); Тамара Сухавецкая (працавала стільрэдактарам у мясцовай газеце); Аксана Віршыч (псіхолаг СШ № 2 г. Валожына); Валянціна Краўневіч (журналіст раённай газеты "Працоўная слава").

Вырашылі наступны раз пісаць дыктоўку 25 сакавіка, спадзяюся, большым складам сяброў.

*Наш кар.
Фота Валянціны Краўневіч.*

Прозвішчы Беларусі

Новая серыя

(Працяг. Пачатак у папяр. нум.)

1288. **Хвашчынскі** (Мікалай) - вытвор з фармантам *-ынскі (-інскі)* ад тапоніма *Хвашчы* з семантыкай 'народзінец, жыхар названай мясцовасці, паселішча': *Хвашч-ынскі*. ФП: *хвошч* ('шматгадовая спаравая раслін сямейства хвашчовых з зялёнымі, звычайна галінастымі сцёблам і лускаватым лісцем') - *Хвошч* (мянушка) - *Хвошч* (прозвішча) - *Хвашчы* ('мясцовасць з прозвішчамі *Хвошч*') - *Хвашчынскі*.

1289. **Хвашчэўская** (Алеся) - вывор з фармантам прэстыжнасці (шляхетнасці) *-эўскі* ад прозвішча *Хвошч*. Гл. **Хвашчынскі**.

1290. **Хвяжэнка** (Вольга) - другаясная форма, першасная *Хвяджэнка* - вытвор з фармантам *-энка* ад антрапоніма *Хведзя* і значэннем 'нашчадак (дачка) названай асобы': *Хведж(дз/дзе)-энка*. ФП: *Фёдар* і *Хведар* (імя <грэч. 'Божа дар') - *Хведзя* і *Хведжа* (рэг.) - разм. форма - *Хведжэнка* - *Хвяжэнка*.

1291. **Хількевіч** (Уладзімір) - вытвор з суфіксам бацькаймення *-евіч* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хільк-евіч*. ФП: *хілы* ('слабы, хваравіты') - *Хілько* ('пра хілага чалавека') - *Хілько* (мянушка, потым прозвішча) - *Хількевіч*.

1292. **Хілько** (Хрысціна) - семантычны вытвор ад апелятыва *хілько* 'хілы, хваравіты чалавек'.

1293. **Хільмановіч** (Уладзімір) - вытвор з суфіксам бацькаймення *-овіч* ад антрапоніма *Хільман* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хільман-овіч*. ФП: *Філімон* (імя <грэч. з семантыкай 'любіць') - *Хілімон*, *Хільмон* (народныя варыянты) - *Хільман* (празванне, потым прозвішча) - *Хільмановіч*.

1294. **Хільчэўскі** (Аляксандр) - вытвор з фармантам *-эўскі* ад тапоніма *Хількі* і значэннем 'народзінец, жыхар названай мясцовасці, паселішча': *Хільч/эч-эўскі*. ФП: *хілы* ('слабы, хваравіты') - *Хілы* (мянушка, потым прозвішча) - *Хілько* ('пра хілага, хваравітага чалавека') - (мянушка) - *Хілько* (прозвішча) - *Хількі* (тапонім) - *Хільчэўскі*.

1295. **Хінская** (Таццяна) - вытвор з фармантам *-ская* ад тапоніма *Хіны* і значэннем 'народзінка, жыхарка названай мясцовасці, паселішча': *Хінская*.

1296. **Хітрык** (Ганна) - вытвор з суфіксам *-ык* ад антрапоніма *Хітры* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хітр-ык*. ФП: *хітры* ('выкрутлівы, які дзейнічае скрытна, не яўна, на зман') - *Хітры* (мянушка, потым прозвішча) - *Хітрык*. Параўн. **Худык**, **Хворык**.

1297. **Хлусевіч** (Тамара) - форма бацькаймення з фармантам *-евіч* ад антрапоніма *Хлус* і значэннем 'нашчадак (дачка) названай асобы': *Хлус-евіч*. ФП: *хлус* ('той, хто хлусіць; манюка') - *Хлус* (мянушка) - *Хлус* (прозвішча) - *Хлусевіч*.

1298. **Ходзька** (Дамінік) - семантычны вытвор ад апелятыва *ходзька* 'той, хто ходзіць' (пра малых дзяцей, якія пачынаюць хадзіць).

1299. **Храмогі** (Андрэй) - вытвор з прыналежным суфіксам *-ін* ад антрапоніма *Храмога* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Храмогін*. ФП: *храмы* (рус.) 'кульгавы, крывы') - *храмога* ('пра кульгавага, крывога чалавека', фармант *-ога*) - *Храмога* (мянушка, потым прозвішча) -

Храмогін.

1300. **Храмчанкова** (Ніноль) - вытвор з фармантам *-ова* ад антрапоніма *Храшчанок* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Храмчанкова*. ФП: *храмы* (рус.) - *хромка* ('храмы чалавек') - *Хромка* (мянушка, потым прозвішча) - *Хромчанка* ('нашчадак хромкі', фармант *-анка*) - *Храмчанкова*.

1301. **Хромчанка** (Ігар) - вытвор з фармантам *-анка* ад антрапоніма *Хромка* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хромч(к/ч)анка*. ФП: *храмы* (рус. хромой 'кульгавы, крывы') - *Хромко* (мянушка потым прозвішча) - *Хромчанка* (рус. *Хромченко*).

1302. **Хрусталёў** (Барыс) - вытвор з прыналежным суфіксам *-ёў* ад антрапоніма *Хрусталь* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хрусталёў*. ФП: *хрусталь* (рус. 'крышталь' (Даль)) - *Хрусталь* (мянушка, потым прозвішча) - *Хрусталёў*.

1303. **Хрушчоў** (Андрэй) - вытвор з прыналежным суфіксам *-оў* ад антрапоніма *Хрушч* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хрушч-оў*. ФП: *хрушч* ('жук сямейства пластэціставусых; майскі жук') - *Хрушч* (мянушка, потым прозвішча) - *Хрушчоў*.

1304. **Хрысенка** (Канстанцін) - вытвор з фармантам *-енка* ад антрапоніма *Хрыста* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хрысц-енка*. ФП: *Хрыстафор* (імя, з мовы грэкаў 'які нарадзіў Хрыста') - *Хрыста* (гутар. форма) - *Хрыста* (мянушка, потым прозвішча) - *Хрысенка*. Або ад *Хрысця* (*Хрысціна*, імя, з мовы грэкаў 'хрысціянін'), з фармантам *-енка* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Хрысц(я)енка*.

1305. **Хутарская** (Ларыса) - вытвор з фармантам *-ская* ад тапоніма *Хутар* і значэннем 'народзінка, жыхарка названай мясцовасці, паселішча': *Хутар-ская*. ФП: *хутар* ('адасоблены сялянскі зямельны ўчастак разам з сядзібай уладальніка') - *Хутар* (тапонім) - *Хутарская*. Або семантычны вытвор ад прыметніка *хутарскі* 'які адносіцца да хутара, звязаны з ім' - *Хутарскі (-ая)*.

1306. **Цабкала** (Жанна) - другаясная форма, першасная *Цапкала* - семантычны вытвор ад апелятыва *цапка* 'той, хто хапае рукамі, 'цапае'. Форма з **"б"** дзеля адмежавання ад апелятыва.

1307. **Царлюкевіч** (Віталь) - вытвор з суфіксам бацькаймення *-евіч* ад антрапоніма *Царлюк* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Царлюкевіч*.

1308. **Царун** (Павел) - семантычны вытвор ад апелятыва *царун* 'той, хто царуе (*цар-ун*), гаспадарыць, пануе ў чым-н.' (царун у гульні ў карты, футбол) (Слонімшчына).

1309. **Целеш** (Лявон) - семантычны вытвор ад апелятыва *целеш* 'той, хто апрацоўвае калоды' (Падручны гістарычны слоўнік субстантыўнай лексікі) або (рэг.) *целеш* 'калода, кругляк'.

1310. **Целешава** (Таццяна) - вытвор з фармантам *-ава* ад антрапоніма *Целеш* і значэннем 'нашчадак названай асобы': *Целеш-ава*. ФП: *целеш* ('калода, кругляк' (Бяльк.)) - *Целеш* (мянушка) - *Целеш* (прозвішча) - *Целешава*.

(Працяг у наступным нумары.)

Жыві, родная мова!

Бясмертнае слова, ты, роднае слова!
Ты крыўды, няпраўды змагло;
Хай зналі цябе, накладалі аковы,
Дый дарма: жывеш, як жыло!
Я. Купала.

3 нагоды Міжнароднага дня роднай мовы, які адзначаецца 21 лютага ў чытальнай зале ДУК "Карэліцкая раённая бібліятэка" сабраліся вучні мясцовых школ, актыўныя чытачы бібліятэкі, работнікі культуры. Ладзілася кніжная выстава "Гімн роднай мове", якая складаецца з раздзелаў: "Ад прадзедаў спагон вякоў...", "Развіццё беларускай мовы", "Нашы любімыя беларускія творы".

Адкрылася сустрэча відэаролікам пра Сінявокую Беларусь і гучаннем знаёмых радкоў "Мой родны кут, як ты мне мілы...".

Бібліятэкар Валянціна Кошур, вядучы гаворку пра шлях развіцця роднай мовы, заклікала яе вывучаць, пашыраць, распрацоўваць,

бо матчына мова - найвялікшы скарб.

Пра прыгажосць роднай мовы, уклад беларускіх пісьменнікаў у яе развіццё, адносіны да народнага скарбу гаварыла ў сваёй прамове начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі райвыканкама Іна Санчук.

- Калі мы будзем берагчы мову, то мы будзем берагчы спачыну, - сказала прамоўца.

Сябар Саюза пісьменнікаў Рэспублікі Беларусь Святлана Кошур заклікала прысутных авалодваць роднай мовай. Па яе меркаванні, трэба пачынаць з самага маленства, а таксама саміх сябе. Прачытаўшы верш пра родную мову Л. Геніюш, запрасіла прысутных напісаць агульнаацэньвальную дыктоўку.

- Акрамя таго, гэты тэкст павінен вам спадабацца і закрануць вас, - сказала Святлана Андрэўна.

Урывак П. Сабіна "Плач вады" тычыўся мясцовых краявідаў, вазера Свіцязь і жвавенькай рачулкі Сваротва, якая адзіная выцякае з шыкоўнага возера. Спраўды - родная мова чыстая, светлая, мілагучная, і трэба яе берагчы і шанаваць.

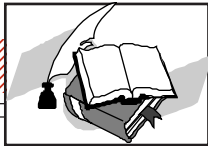
Наталля Уладзіміраўна Казарэз,
метадыст ДУК
"Карэліцкая раённая бібліятэка".

Віншуем сяброў ТБМ, якія нарадзіліся ў сакавіку

Адаміна Алена
Адамовіч Славамір Генрыхавіч
Азарчык Раман Уладзіміравіч
Анацка Ганна
Андрэас Анатоль
Аніскевіч Алг
Аноп Віталь Аляксандравіч
Антонана Алена Аляксеўна
Арочка Ларыса Іванаўна
Асіпчук Аксана Мікалаеўна
Аскерка Анатоль
Астаповіч Галіна Канстанцін.
Астроўскі Аляксандр Алякс.
Аўсяннікава Тамара Алякс.
Баброўская Людміла
Бажыцка Алг Аляксандравіч
Бандарэнка Юлія Дзмітрыеўна
Бараноўскі Сяргей
Бародзіч Ганна Стафанаўна
Баршчэўскі Лявон Пятровіч
Барэль Таццяна Уладзіміраўна
Баўсюк Мікола
Бахцізіна Кацярына Георгіеўна
Белякоў Аляксандр
Бермант Раіса Барысаўна
Богдан Вадзім
Бойка Сяргей Васільевіч
Бохан Уладзіслаў Сяргеевіч
Бубула Вольга
Бугай Казімір Іосіфавіч
Бугук Яўгенія Якаўлеўна
Бука Таццяна Леанідаўна
Булак Аляксандр
Бураўкін Арсень Аляксеевіч
Бутылін Міхась Уладзіміравіч
Бяляева Наталля Уладзімір.
Васільчанка Мікола Рыгоравіч
Вашкевіч Андрэй Фрыдрых.
Вашкевіч Ігар Пятровіч
Віцько Дзмітры Вячаслававіч
Войшніс Фаіна Сцяпанаўна
Вулхайзер Курт Фрэдрых
Вянгура Ніна Фёдараўна
Вярбіцкая Ядвіга Станіслава.
Вячорка Францішак Валянцін.
Галец Вольга Георгіеўна
Гапеенка Анатоль Мікалаевіч
Гарасюк Аляксандр
Гардзей Н. М.
Гаркавая Людміла
Гарэлікава Ларыса Эдуардаўна
Герасімовіч Валянцін Іванавіч
Гіль Лілея Эдмундаўна
Гоўша Сяргей Канстанцінавіч
Грамыка Валянціна Васільеўна
Грыгаровіч Радаслаў Іванавіч
Грыгор'еў Аляксандр Віктар.
Грынь Наталля Станіславаўна
Грышкевіч Юры Генадзевіч
Гук Ганна Іванаўна
Гуркоў Канстанцін Уладзімір.
Дабратвор Ілля Мікалаевіч
Давыдоўская Алена Сяргееўна
Дайлідка Юры
Далудзенка Анастасія Дзмітр.
Дамасевіч Віталь Уладзіміравіч.
Дапкюнас Жанна Казіміраўна
Дарашкоў Сяргей
Дзіцэвіч Рычард Мікалаевіч
Дзмітруковіч Вольга Фёдар.
Другакова Марына Мікал.
Дрык Людміла
Дубіцкі Уладзімір Пятровіч
Дыдышка Ніна
Дэц Алена Георгіеўна
Жылко Антон Мікалаевіч
Забалотная Леакадзія Віктар.
Завачкі Яўген Ігаравіч
Занкевіч Сяргей Міхайлавіч
Згірскі Міхаіл Францавіч
Здзітавец Алена Уладзіміраўна
Зінавенка Сяргей Леанідавіч
Зянькевіч Барыс Барысавіч
Іванова Бярнарда Пятроўна
Ішчанка Галіна Мікалаеўна
Кавальчук Дамініка Сяргееўна
Кавальчук Дзмітры Леанідавіч
Кадушка Вера Уладзіміраўна
Казлова Аляксандра Віктар.
Каліновіч Вольга Фёдараўна

Калоша Аляксандр Аляксанд.
Кандрашэва Зінаіда Міхайл.
Капковіч Вольга
Карабач Марыя
Каралева Таццяна Іванаўна
Карась Ганна Аляксандраўна
Караткевіч Таццяна Мікал.
Карлініскі Віктар Адамавіч
Карпіцкі Максім Юр'евіч
Кашкур Іосіф Станіслававіч
Кечанкоў Мікалай Мікалаевіч
Кірылаў Герман Іларыёнавіч
Кіслая Вольга Юр'еўна
Клімавец Яўгенія Антонаўна
Клімус Андрэй
Клінава Дарыя
Коваль Ірына Віктараўна
Козел Ларыса Міхайлаўна
Конічава Галіна
Корань Вольга
Кохан Павел Сяргеевіч
Крапоціна Вольга Іванаўна
Красніцкі Віктар Яўгенавіч
Крол Цімур Аляксандравіч
Крук Ларыса Васільеўна
Крукоўскі Уладзімір
Крывенькая Марына Расцісл.
Кулеўскі Уладзіслаў Ігаравіч
Кулішча Эдуард Францавіч
Кунцэвіч Уладзімір Генадз.
Курбацкі Аляксандр Міхайл.
Кухаронак Валянціна Іванаўна
Кухто Васіль Іванавіч
Лазіцкі Дзяніс Андрэевіч
Лазоўскі Алг Алегавіч
Лапенка Аляксей Купрыянавіч
Лапіцкі Аляксей Іванавіч
Латушка Ірына
Латыш Аліна Лявонаўна
Леўшукоў Андрэй
Лінік Мікалай Міхайлавіч
Лісоўскі Тарас Станіслававіч
Ліцьвінчук Наталля
Лойка Ганна Станіславаўна
Лукашэвіч Аляксей Пятровіч
Луханіна Алена Альбінаўна
Ляўковіч Міхась Васільевіч
Мазанік Аляксандр Віктаравіч
Макар Юры Уладзіміравіч
Макаравіч Сяргей Іосіфавіч
Малахава Людміла Віктараўна
Малашанка Зміцер Васільевіч
Малашчанка Ядвіга Алегавіч
Мальшычыц Мікалай Васіл.
Мамонька Алена
Мамчыц Эдуард Іосіфавіч
Марачкін Аляксей Антонавіч
Марус Алена
Маханько Алена Валер'еўна
Махвіц Аляксей Яўгенавіч
Мацвееў Ігар Аляксеевіч
Мельнікава Анжэла
Мельнікава Святлана
Мерцалова Надзея Фёдараўна
Мінава Вера
Місевич Мар'ян
Міхалькевіч Віталь Генрых.
Міхалькевіч Віталь Паўлавіч
Міхалькевіч Уладзіслаў Генр.
Міхнавец Дзіна Мікалаеўна
Мухіна Надзея Аляксандраўна
Мяшон Таццяна Мар'янаўна
Насовіч Эдуард Піліпавіч
Несмяянава Людміла Данілаўна
Носава Галіна
Падгайскі Мікалай Вячаслав.
Пазднякова Анастасія Дзмітр.
Пазняк Марыя
Пальчэўскі Юры Леанідавіч
Паляк Надзея Васільеўна
Панкевіч Аляксандр
Папковіч Уладзімір Антонавіч
Паўлавец Зміцер Змітравіч
Паўлюковіч Ніна
Пэралайка Мікалай Уладзімір.
Перападзія Ліна Фёдараўна
Праконіна Вера Уладзіміраўна
Прыбыш Ірына Мікалаеўна
Прыгодзіч Фёдар Уладзімір.
Пяткевіч Аляксей Міхайлавіч

Пятручык Уладзіслаў Анатол.
Рабчынская Лідзія Аляксееўна
Раманоўская Ганна Леанідаўна
Раманоўская Яніна
Рамашэўская Людміла Алякс.
Родзік Анатоль Леанідавіч
Рулевіч Алена Валер'янаўна
Русан Сяргей Іванавіч
Руткоўская Антаніна Фадз.
Рыбакова Ірына Алегавіч
Рыбакоў Яўген Юр'евіч
Рыбачонак Аляксандр Міхайл.
Рышча Ангеліна Алегавіч
Сабалеўская Вольга Аляксан.
Савіцкі Максім
Савіцкі Павел Уладзіміравіч
Садоўская Алена Станіслава.
Садоўскі Раман
Салдаценка Ігар Пятровіч
Санько Зміцер Хведаравіч
Саракавіч Анатоль Вячаслав.
Сарнацкі Аляксандр Балясл.
Саўчанка Марыя Уладзімір.
Севасцянава Ганна Сяргееўна
Сідаровіч Ала Рамуальдаўна
Сідарэвіч Святлана Рыгораўна
Сідарэвіч Сяргей Уладзімір.
Сінькевіч Сяргей Алегавіч
Сіняўская Вера Васільеўна
Смаль Вячаслаў Мікалаевіч
Смірнова Рэната Юр'еўна
Старавойт Наталля Юр'еўна
Стаўбун Ірына Іванаўна
Стахоўскі Станіслаў Аляксан.
Стаціўка Мікалай
Страха Соф'я Валянцінаўна
Стэпусь Васіль
Суравіцкі Віталь Анатольевіч
Сурскі Ягор Дзмітрыевіч
Сушарава Любоў Васільеўна
Сушко Вера Іванаўна
Сямпкоўскі Сяргей
Сцяцко Павел Уладзіміравіч
Сянкевіч Васіль Іванавіч
Табушава Ірма Алегавіч
Тамуленак Мікалай Іванавіч
Тацяноў Генадз Максімавіч
Толсцік Вольга
Точка Людміла Браніславаўна
Трайнэль Віктар
Трацяцкі Алена Уладзімір.
Трацяк Іван Іванавіч
Трашчанка Уладзімір Яўхім.
Турок Марыя Аляксандраўна
Уазіз Амін
Узлоўскі Валянцін
Федаровіч Валерый Васільевіч
Філіпаў Мікалай Альбертавіч
Фірысюк Таццяна Мікалаеўна
Хабян Вольга
Хамрэнка Ірына Алегавіч
Харашылава Тамара Пятроўна
Хашытоўскі Аляксей Аляксан.
Храпавіцкі Васіль Сяргеевіч
Цвяткова (Русак) Надзея Іван.
Цыркуноў Аляксандр Іванавіч
Чакур Анатоль Мміхайлавіч
Чаляпін Аляксей
Чапля Аляксей Генрыкавіч
Чарняўская Святлана
Чашчына Наталля Мікалаеўна
Чэчат Сяргей Аляксандравіч
Шавель Яўген Іванавіч
Шагулін Алг Іванавіч
Шадыра Вадзім Іосіфавіч
Шарах Генадз Мікалаевіч
Шаргаева Святлана Міхайл.
Шарэйка Вольга
Шахоўская Святлана Уладзім.
Шыпіла Вераніка Уладзімір.
Шышкіна Лена Сяргееўна
Шышук Андрэй Іванавіч
Шэмстава Алеса Аляксандр.
Якубоўская Таццяна
Якубук Наталля Раманаўна
Яноўская Марыя
Януковіч Вікторыя Эдуард.
Янчанка Алена Рыгораўна
Яўдошына Ларыса Іванаўна
Яцына Яна Мікалаеўна

11-я Агульнанацыянальная беларуская дыктоўка ў сумежжы

Другую ўстаўную грамату БНР пісалі пад дыктоўку ў Варшаве

Беларусы Варшавы пазнаёміліся са зместам гістарычнага дакумента падчас Агульнанацыянальнай дыктоўкі, якая ўжо дзясяты раз праходзіць тут у Міжнародны дзень роднай мовы. Працягвае патэка і тэлевадоўца Валярына Кустава:

- Мы пісалі Агульнанацыянальную беларускую дыктоўку. Гэта традыцыя, якая доўжыцца ўжо 10 гадоў. Уласна кажучы, сёння быў юбілейны год. І акурат першая дыктоўка пісалася да 90-годдзя БНР. Такім чынам, гэтай дык-

тоўкай мы пачынаем марафон святкавання 100-годдзя БНР.

Сувязь паміж развіццём нацыянальнай культуры і дабрабытам насельніцтва тлумачыць прафесар гісторыі, выкладчык Варшаўскага ўніверсітэта Вячаслаў Швед:

- Уся гісторыя розных

краінаў, не толькі нашай, паказвае, што чым больш народ валодае мовай, карыстаецца ёй, тым больш ён узрастае ў сваёй культуры агульнай, а таксама эканамічнай, што звязана, канешне, і з побытам.

Тэкстам дыктоўкі была Другая ўстаўная грамата Вы-

канаўчага камітэта Усебеларускага з'езда, прынятая ў Менску 9-га сакавіка 1918 года. Менавіта гэты дакумент абвясціў нараджэнне Беларускай Народнай Рэспублікі.

Эдуард Жолуд.

У Варшаўскім універсітэце таксама была дыктоўка пра БНР

Дзень роднай мовы адзначылі дыктоўкай пра стагоддзе БНР. Мерапрыемства арганізавала кафедра беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта. Тэкст чытала супрацоўнік навучальнай установы Вольга Трацяк:

- У гэтым годзе прыпадае 100 гадоў з дня абвясчэння БНР. Упершыню кафедра беларусістыкі менавіта з нагоды Міжнароднага дня роднай мо-

вы зарганізавала беларускую дыктоўку. Спадзяёмся, што будзе працяг.

У дыктоўцы ўзяло

ўдзел каля трыццаці чалавек. Адметна, што сярод прысутных былі не толькі беларусы, але таксама палякі, украінцы,

госці з Чэхіі і Расіі.

Адам Завальня,

У трох літоўскіх гарадах правялі беларускія дыктоўкі да Дня роднай мовы

Дыктоўкі, прымеркаваныя да Міжнароднага дня роднай мовы прайшлі ў Вільні, Клайпедзе і Вісагінасе. Агулам у імпрэзах прынялі ўдзел амаль 60 чалавек, паведамілі Свабодзе ў Амбасадзе Беларусі ў Літве.

У Вільні мерапрыемства арганізавала амбасадар Беларусі ў Літве. Як паведаміў Радзь Свобода прадстаўнік амбасадары такія дыктоўка праводзілася імі ўпершыню за доўгі час. Клас беларускай гімназіі імя Францішка Скарыны

ў Вільні сабраў 30 чалавек. Сярод іх былі дыпламаты, прадстаўнікі дыяспары, вучні гімназіі і іх бацькі. Тэкст дыктоўкі быў прысвечаны біяграфіі драматурга Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча, 210-годдзе якога адзначаецца сёлета.

- Тое, што сюды прыехалі людзі нават з іншых гарадоў Літвы, паказвае шчырую любоў беларусаў да матчынай мовы, - адзначыла дарадца-пасланнік амбасадары Людміла Таратыновіч.

Прадстаўнікі дыяспа-

ры самарганізаваліся ў Вісагінасе, дзе напісаць дыктоўку прыйшло 15 чалавек. У Клайпедзе святочныя мерапрыемствы былі арганізаваны ганаровым консулам Беларусі і старшынем беларускай суполкі "Крыніца" Мікалаем Логвінавым. Дыктоўку пісалі 12 чалавек, пасля святкавання працягнулася імпрэзай прысвечанай кнігадрукарку Францішку Скарыну.

Вучні Бельскай "Тройкі" напісалі беларускую дыктоўку

Комплекс школаў імя Яраслава Кастыцэвіча ў Бельску-Падляшскім адсвяткаваў Міжнародны дзень роднай мовы. Дзякуючы Дарафею Фёніку, вучні таксама мелі магчымасць больш даведацца пра патрона сваёй пляцоўкі.

- Менавіта Яраслаў Кастыцэвіч сфармаваў бельскую "Тройку", кажа настаўніца беларускай мовы Валянціна

Бабулевіч. - Ён па-сапраўднаму адраджаў беларускае слова. Ён ведаў і разумее асяроддзе і тое, што вёскі - гэта беларуская мова. І ён прыкладаў намаганні для развіцця беларускага школьніцтва. І таму, па-першае, я вырашыла падкрэсліць заслу-

гі Яраслава Кастыцэвіча. А па-другое, вырашыла зрабіць дыктоўку.

Гэта была першая агульнашкольная дыктоўка, прысвечаная Міжнароднаму дню роднай мовы, якая прайшла ў Комплексе школаў з дадатко-

вай беларускай мовай навучання імя Яраслава Кастыцэвіча ў Бельску-Падляшскім.

Уля Шубзда,

З УСІМ БЕЛАРУСКІМ СВЕТАМ

Святочны настрой, адухоўленыя твары, шчырыя віншаванні, далікатныя кветкі, задумлівыя прамовы, хвалюючыя ўспаміны... і засяроджанае асноўнае дзеі - Нясвіжчына піша разам з усім беларускім светам. Галоўная пляцоўка - раённая бібліятэка імя Паўлюка Пранузы. Утульная зала запоўнена аж на 105 адсоткаў. Сярод удзельнікаў грамадзянскага чыну настаўнікі і ўрачы, прадаўцы і літаратары, журналісты і прадпрыемальнікі.

Для дыктоўкі-2018, другой на Нясвіжчыне, былі падрыхтаваны тры тэксты. "Дзеля карысці сэрцаў" - з Аляксандра Ельскага. Гэта крыху скарачаны ўступ да артыкула "Нясвіж Радзівілаў чвэрць стагоддзя назад і сёння" з мудрымі павучаннямі ў самых дробных дэталях "спасцігаць усё тое, што завецца бацькоўскім, уласным". "Не новы абразок" - другі тэкст, паводле Уладзіслава Сыракомлі. Шчымы ўспамін з дзяцінства, з нядзельнай дарогі паміж Сверханем і Нясвіжам. Трэці - удзячныя словы Уладзіміра Ліпскага пра Паўлюка Пранузу, 100-гадовы юбілей якога адзначаецца сёння.

Выбралі першы: для арганізацыі, што ўзнаўляе сваю дзейнасць, даўнія (1907 г.) словы А. Ельскага гучаць як праграмны маніфест. Гонар

прадыктаваць іх выпадкі выкладчыцы роднай мовы і літаратуры Нясвіжскай гімназіі, дзейнаму педагогу з вопытам і поспехам у працы Наталлі Швайко (акурат на той час і "акенца" было сярод школьных заняткаў).

Пісалі з асалодай. Тым больш, што для кожнага былі падрыхтаваны адмыслова аформленыя дызайнерскія лісты з густоўнай абрэвіятурай АНД (Агульнанацыянальная дыктоўка) ды іншымі пазначэннямі, не лішнімі для мясцовага ТБМ-аўскага летанісу.

Настраёвай беларускамоўнай хваляй для ўдзельнікаў дыктоўкі сталіся песні: першая ў выкананні кіраўнікоў фальклорнага калектыву "Згода" Іны Філіпавай і Леаніда Шышко. Другую, вельмі ж даўняю, бабуліну, падаравала

ўдзельнікам кіраўнік Нова-сверханскай суполкі ТБМ Валянціна Іванаўна Холадава. Галоўны музычны камертон сустрачы ў Дзень роднай мовы - вечныя "Зорачкі" Сяргея Нова-Пяюна. Мяркуем: ці не быць гэтай песні заўсёднай спадарожніцай, гукавым поклічам нясвіжскіх дыктовак?!

Свята не адпускала: хто цытаваў словы Адама Міцкевіча пра "самую гарманічную і з усіх славянскіх моў найменш змененую", хто прыгадваў жыццёвыя гісторыі-кампліменты за мову. Ад аматараў прыгожых слоўка (былі і такія) прагучала нямаля ўдалых выслоўяў і афарызмаў. Адно з іх - ад Валера Дранчука: "Агульнанацыянальная дыктоўка - гэта не праверка на ПРАВАіс, а наша самаправерка на ПРАВА жыць з роднай мовай і карыстацца ёю штодня."

Наталля Плякса.

На здымках: 1. Агульны план; 2. Дыктуе Наталля Швайко; 3. Валянціна Холадава: песня ад бабулі з цікавай і драматычнай гісторыяй; 4. Ветэран педагогічнай працы, настаўніца роднай мовы Часлава Суднік сярод удзельнікаў дыктоўкі Ларысы Ратомскай і Алег Гунька; 5. Пішацца дыктоўка.

Напісалі дыктоўку і дакрануліся да кніжнай спадчыны Скарыны

Да Міжнароднага дня роднай мовы публічнымі бібліятэкамі Лідчыны быў праведзены шэраг мерапрыемстваў для іх наведвальнікаў (у першую чаргу для дзяцей і моладзі), якія праходзілі з панядзелка па пятніцу. Гэта былі кніжныя выставы беларускамоўных выданняў, літаратурныя ўрокі, гадзіны роднай мовы, конкурсы і інш. Галоўнымі ў шэрагу гэтых мерапрыемстваў сталі агульная дыктоўка і адкрыццё выставы "Кніжная спадчына Францыска Скарыны", якія прайшлі ў чытальнай зале раённай бібліятэкі імя Янкі Купалы непасрэдна ў Міжнародны дзень роднай мовы.

Праверыць сваю пісьменнасць і напісаць дыктоўку на беларускай мове ў той дзень меў магчымасць кожны наведвальнік бібліятэкі. Тэкстам, выбраным для дыктоўкі, быў урывак з твора Фёдара Янкуўскага "У кнігарні". Дыктавала тэкст

намеснік дырэктара раённай бібліятэкі Алена Быстрыцкая. Дарэчы, як адзначыла Алена Адамаўна пасля праверкі напісанай удзельнікамі дыктоўкі (а ахвотных прыняць у ёй удзел было нямаля), тэкст (хоць і не з лёгкіх) быў напісаны даволі грамадна, толькі ў асобных выпадках сустракаліся пунктуацыйныя памылкі.

Адразу пасля напісання дыктоўкі ў той жа чытальнай зале адбылася прэзентацыя кніжнай выставы "Кніжная спадчына Францыска Скарыны", якую правяла галоўная бібліёграф бібліятэкі Галіна Курбыка. Выстава ўяўляе са-

бой поўны збор кніг, надрукаваных беларускім першадрукарком і асветнікам. Шматтомнае факсімільнае выданне складаецца з 20 тамоў, якія ўяўляюць сабой поўны збор 25 кніг, надрукаваных Скарынам у Празе ў 1517-1519 гадах і ў Вільні ў 1522-1525 гадах. Згаданае шматтомнае выданне Лідская раённая бібліятэка імя Янкі Купалы атрымала ў канцы мінулага года ад Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Наведвальнікі выставы атрымалі ўнікальную магчымасць паглядзець усе дваццаць кніг.

Аляксандр МАЦУЛЕВІЧ.

Міжнародны дзень роднай мовы ў доме паэта Валянціна Таўлая

Міжнародны дзень роднай мовы не абмінуў і літаратурны аддзел Лідскага гістарычна-мастацкага музея. Бо менавіта тут, як заўважана, пастаянна гучыць беларускае слова, тут пануе атмосфера беларускасці.

З самага рання сюды завіталі на экскурсію дзетка з дзіцячага садка № 24, затым - студэнты педагагічнага корпуса Лідскага каледжа. З вуснаў малодшых і старэйшых наведвальнікаў гучала толькі беларуская мова. Ім цікава было паслухаць пра творчасць паэта Валянціна Таўлая, лідскіх майстроў мастацкага слова. Уся гэтая інфармацыя для іх стане карыснай у далейшай вучобе.

Ужо другі год літаратурнае аб'яднанне "Суквецце" пры рэдакцыі "Лідскай газеты", якое тут размяшчаецца, вырашыла чарговае пасяджэнне прысвяціць роднай мове. Сабраліся майстры прыгожых слоў, настаўнікі, а таксама супрацоўнікі гістарычна-мастацкага музея. Ужо стала традыцыяй, калі з 2008 года Таварыства беларускай мовы пача-

ло праводзіць у гэты дзень агульнабеларускія дыктоўкі паводле беларускамоўных твораў. Не абышлі яе і ў доме паэта В. Таўлая. На гэты раз дыктоўка была аб'яўлена пад 11 нумарам. Кіраўнік літаб'яднання "Суквецце", супрацоўнік музея Аляксей Хітрун зачытаў урывак з твора беларускага пісьменніка Анатоля Бутэвіча "На пачатку было слова". Пасля яго напісання прайшла праверка, у выніку чаго былі падведзены вынікі. І так, І месца атрымала супрацоўнік музея Святлана Мартыненка (між ін-

шым, і ў тым годзе яна таксама сябе актыўна праявіла ў майстэрскім напісанні дыктоўкі), І месца падзялілі паміж настаўніцай рускай мовы і літаратуры СШ №11 Анашкевіч Наталляй і паэтамі Маркевіч Ірынай, Сліўко Ірэнай, супрацоўнік музея адпаведна атрымалі ўсе астатнія ўдзельнікі - галоўны рэдактар газеты "Наша слова" Станіслаў Суднік, паэты Ірына Барыззіна, Шот Людміла, Гуліцкі Дзмітрый, супрацоўнік музея Салодухін Іван.

Арганізатар мерапрыемства Аляксей Хітрун.

Мова народа - яго святыня

Напярэдадні Міжнароднага дня роднай мовы ў Лідскім прафесіянальным ліцэі меліяратыўнага будаўніцтва адбылася сустрэча навучэнцаў і выкладчыкаў з паэтамі Лідчыны "Мова народа - яго святыня". У госці да нас завіталі Алесь Хітун, Міхась Мельнік, бард Сяржук Чарняк. На сустрэчы прысутнічала 126 чалавек.

У час імпрэзы прагучала шмат вершаў беларускіх паэтаў пра беларускую мову з вуснаў навучэнцаў, якіх падрыхтавала Вашкевіч Баляслава Мар'янаўна - выкладчык беларускай мовы і літаратуры. Вершы пра мову чыталі Войсяш Кацярына (125 гр.), Капковіч Марыя (124 гр.), Сідорчык Вікторыя (125 гр.), Кіндэр Валянціна (125 гр.), Бомцень Мікіта (124 гр.), Сёмуха Вікторыя (124 гр.), Васільева Марыя (125 гр.). Песні спявалі Зыкава Лізавета (124 гр.), Дрозд Ілона (124 гр.). Леп-

шымі чытальнікамі прызналі Войсяш Кацярыну і Капковіч Марыю.

Госці пазнаёмлілі прысутных са сваёй творчасцю, прачыталі вершы, падзяліліся творчымі планами. Бард Сяржук Чарняк так узрушыў і зацікавіў сваім выступленнем навучэнцаў і выкладчыкаў, што ўсе спявалі разам з ім.

І госці, і гаспадары атрымалі сапраўдную асалоду ад

сустрэчы. Ва ўсіх з'явілася жаданне сустрэцца зноў.

А 21 лютага ў ліцэі ўпершыню адбылася Агульнанацыянальная дыктоўка. Пісалі дыктоўку 32 чалавекі. Тэкст Фёдара Янкоўскага "У кнігарні" чытала выкладчык беларускай мовы і літаратуры Баляслава Мар'янаўна Вашкевіч.

Лепшыя вынікі пака-

залі Тамашэўская Кацярына (124 гр.), Тункель Інэса (124 гр.), Пяціон Анастасія (125 гр.), Кіндэр Валянціна (125 гр.), Заўгародняя Ангеліка.

Таяцяна Францаўна Урбановіч,
намеснік дырэктара
па навучальна-метадычнай
работе Лідскага
прафесіянальнага ліцэя
меліяратыўнага
будаўніцтва.

Дзень роднай мовы ў Палацы культуры

У Міжнародны дзень роднай мовы ў Палацы культуры горада Ліды прайшлі мерапрыемствы, прымеркаваныя да гэтай даты. Па-першае, калектыву Палаца культуры актыўна падтрымаў акцыю "Размаўляй са мной па-беларуску!", і на працягу дня яго рабо-

ных пісьменнікаў.

А ўвечары ўсіх ахвотных запрасілі ў малую залу - на бард-сустрэчу "І песняй загучыць душа", асноўнай мэтай якой было адкрыццё цудоўнага свету пявучай беларускай мовы для маладога пакалення. На працягу мерапрыемства ў зале

тнікі віталі калег і наведвальнікаў установы на беларускай мове. У фае ў той дзень дзейнічала анімацыйна-музычная пляцоўка "Ведамі багатыя", дзе для наведвальнікаў праводзіліся гульні, у ходзе якіх правяралася веданне імі беларускай мовы, і традыцыйныя беларускія гульні, ахвотныя таксама маглі паслухаць жывую цымбальную музыку. У гарадской дзіцячай бібліятэцы, што месціцца ў памяшканні Палаца культуры, дзейнічала кніжная выстава твораў беларускамоў-

гучалі цудоўныя вершы беларускіх паэтаў, творы таленавітых маладых выканаўцаў аўтарскай песні, песні з рэпертуару вядомых усяму свету "Песняроў" і папулярных беларускіх вакальных груп. На малой сцэне выступалі народны ансамбль "Вербніца" і таленавітыя навучэнцы Лідскага дзяржаўнага музычнага каледжа, а таксама Гарадзенскага каледжа мастацтваў. Акрамя таго, у мерапрыемстве прынялі ўдзел салісты эстраднай студыі "Акцэнт", удзельнікі народнага тэ-

атра гульні "100 сяброў", народнага ансамбля скрыпачоў "Славянчэ" і рок-гурта "Прэмія" Палаца культуры горада Ліды.

У рамках бард-сустрэчы таксама прайшла творчая прэзентацыя карціны лідскага мастака Уладзіміра Мельнікава "Малюся я небу...", прысвечаная заснавальніку і мастацкаму кіраўніку вакальна-інструментальнага ансамбля "Песняры" Уладзіміру Мулявіну.

Аляксандр МАЦУЛЕВІЧ.

Дыктоўка ў Central Coffee, г. Ліда

21 лютага пісалі дыктоўку ў лідскай кавярні Central Coffee (Цэнтральная Кавярня), вул. Савецкая (Віленская) - 19. Тэкст "3-ай Устаўной граматы Рады БНР" чытаў сябар Лідскай гарадской рады ТБМ, актёр Лідскага народнага тэатра Алэг Лазоўскі. У дыктоўцы ўзялі ўдзел сем чалавек: бармэн рабіў бясплатную каву, адзін чытаў, а пяцёр пісалі.

Не проста засадзіць за дыктоўку людзей, якія на хвілінку забеглі выпіць па кубачку кавы, але хлопцы справіліся.

Гаспадару кавярні Кірылу Нежывому за месца для дыктоўкі ўручылі каляндар для яго кавярні, астатнім падарылі часопісы і буклеты ТБМ, а таксама зладзілі невялікі канцэрт. Лідскі бард Сяргей Чарняк спяваў песні на вершы вя-

домых беларускіх аўтараў, а вядоўца дыктоўкі Алэг Лазоўскі прачытаў верш С. Судніка "Балада пра беларускую школу". Ва ўсіх настрой быў святочны і ўсім удзельнікам кавы была бясплатная!

Наш кар.

Зміцер Вайцюшкевіч даў канцэрт на малой радзіме

21 лютага пасля некалькіх гадоў перапынку ў Бярозаўцы адбыўся канцэрт Змітра Вайцюшкевіча. Для прыхільнікаў яго творчасці выступ у мясцовым Палацы культуры быў доўгачаканым яшчэ і таму, што сам артыст родам з Бярозаўкі. Канцэрт на сваёй малой радзіме Зміцер Вайцюшкевіч прысвяціў 25-годдзю выступу на сцэне, а таксама Дню роднай мовы, які адзначаўся акурат у гэты дзень. Музыка адзначаў, што вельмі важна выступаць беларускім артыстам не толькі на вялікіх пляцоўках, але і ў тых мясцінах, адкуль яны родам:

- Памятаюць мяне малага. Я вельмі рады сустрэчы. І я вельмі рады, што прыйшлі людзі. Была тая атмасфера, якую артыст вельмі любіць. Не толькі я, а кожны. Таму я вельмі ўдзячны сваім родным бя-

розаўскім людзям. Будзем яшчэ спрабаваць трошкі нешта рабіць тут. І на Лідчыне, і на Гарадзеншчыне, і па ўсёй Беларусі. Таму што ўсё ж такі беларускія артысты акрамя Варшаваў і Таронтаў павінны выступаць яшчэ і на Радзіме.

Пасля Бярозаўкі Змі-

цер Вайцюшкевіч плануе вясною зладзіць яшчэ некалькі сваіх выступаў у Віцебску, Барысаве, Менску, Лідзе, Гародні і іншых беларускіх гарадах, а таксама 25 сакавіка ў Варшаве.

Андрэй Панямонаў,

У Лідзе адбыўся канцэрт заслужанага аматарскага калектыва Рэспублікі Беларусь ВІА "Шкляры"

Канцэрт заслужанага аматарскага калектыва Рэспублікі Беларусь ВІА "Шкляры" з г. Бярозаўкі Лідскага раёна адбыўся ўвечар у сераду, 21 лютага, на вялікай сцэне Палаца культуры і сабраў не толькі аматараў музыкі, прыхільнікаў творчасці артыстаў, але і чальцоў Рэспубліканскай эксперт-

блікі Беларусь". За гэтыя гады адбылася вялікая колькасць выступаў, пляцоўкамі для якіх становіліся канцэртныя залы Беларусі і іншых краін. Цяперашняя ж праграма стала для артыстаў асабліва значнай: яны пацвярджалі сваё ганаровае званне.

Са сцэны гучалі леп-

най камісіі. У іх ліку - кансультант кіравання культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Іван Галабурда, кандыдат педагагічных навук, дацэнт кафедры музычна-педагагічнай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка, мастацкі кіраўнік ансамбля народнай песні, музыкі і танца "Валошкі" Аляксандр Кавалёў, лаўрэат прэміі адмысловага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі, лаўрэат міжнародных конкурсаў, саліст вакальнага праекту "Нонсэнс" Аляксандр Кавалёў, іншыя ганаровыя госці.

20 снежня 2007 года рашэннем калегіі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь за ўнёсак у развіццё нацыянальнай культуры народнаму вакальна-інструментальнаму ансамблю "Шкляры" было прысвоена званне "Заслужаны аматарскі калектыў Рэспу-

шыя словы пра каханне, вясну і музыку - песні, якія даўно сталі хітамі. У іх ліку - "Ой, Князёўна", "Добрыя вечар, дзяўчыначка", "Мелодыя", і вядома, "Віваг, Нёман" (адмыслова напісаная для ансамбля кампазітарам Алегам Елісеенкавым і якая стала гімнам хвалебнай працы працоўных шклозавода "Нёман"). Бурныя апладысменты гучалі для самай чароўнай ўдзельніцы калектыва - Вольгі Трафілавай. Фіналістка нацыянальных тэлевізійных праектаў, лаўрэат рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў прадставіла сваю песню "Промень майго жыцця".

- Амаль пяцьдзесят гадоў "Шкляры" дораць нам сваю творчасць, - заўважыла жыхарка нашага горада Алена Смольская. - Пспехаў таленавітаму калектыву і ў далейшым!

Канцэрт скончыўся бурнымі авацыямі.

Вольга Мацеяна,
г. Ліда.

Спадчына Францішка Скарыны ў Рызе

У Рызе адбылася беларуская вечарына, падчас якой прадстаўнікі беларускіх грамадскіх арганізацый, устаноў культуры і навукі Латвіі, а таксама Пасольства Рэспублікі Беларусь і госці з Беларусі абмеркавалі дасягненні і перспектывы супрацоўніцтва. У межах сустрэчы адбылася прэзентацыя вынікаў рэалізацыі міжнароднага навуковага і выдавецкага праекта па факсімільным узнáўленні кніжнай спадчыны Францішка Скарыны. Намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Аляксандр Суша перадаў поўны камплект факсімільнага выдання ў дар Акадэмічнай бібліятэцы Латвійскага ўніверсітэта.

Мерапрыемствы прайшлі на базе самай старажытнай бібліятэкі Латвіі - Акадэмічнай бібліятэкі Латвійскага ўніверсітэта, якая была заснавана яшчэ ў 1524 годзе і зберагае ўнікальныя кніжныя зборы, у тым ліку некаторыя знакавыя помнікі беларускага паходжання. У межах мерапрыемства дасягнуты дамоўленасці пра арганізацыю супольных сустрэч, прэзентацый, выстаў, навуковых форумаў і дыскусій па актуальных пытаннях кніжнай культуры Беларусі і Латвіі.

Міжнародны навуковы і выдавецкі праект па ўзнáўленні кніжнай спадчыны беларускага першадрукара, рэалізаваны Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі і Банкам БелВЭБ, завяршыўся сёлета і стаў кульмінацый юбілейных мерапрыемстваў у Беларусі і за мяжой. Гэты праект стаў ка-

талізатарам цэлага шэрагу новых ініцыятыў, якія пройдуць у бліжэйшыя гады ў Беларусі і за мяжой і будуць скіраваны на папулярнае кніжнае спадчыны нашай краіны.

На восень 2018 г. запланавана правядзенне Дзён беларускай культуры ў Латвіі, якія пройдуць па розных гара-

дах і мястэчках у розных рэгіёнах Латвіі. У Латвіі пражывае выключна вялікая беларуская дыяспара, якая традыцыйна прымае актыўны ўдзел у гэтых святочных мерапрыемствах.

Эла Дзвінская.

На здымку: А.А. Суша і супрацоўніца бібліятэкі Латвійскага ўніверсітэта.

Летуценнасць і вялікія здзяйсненні

У цэнтральнай навуковай бібліятэцы імя Якуба Коласа НАН Беларусі адбылася вечарына памяці выдатнага літаратара, народнага пісьменніка Беларусі, акадэміка НАН Беларусі, доктара філалагічных навук, прафесара, заслужанага дзеяча навукі БССР, лаўрэата дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Якуба Коласа Івана Якаўлевіча Навуменкі.

Мерапрыемства адбылося 15 лютага 2018 года і працягвалася 3 гадзіны. Адбылася прэзентацыя 10-томнага збору твораў пісьменніка, а таксама выхад у свет кнігі «Летуценнасць і вялікія здзяйсненні» (ўкладальнік Лаўшук Сцяпан Сцяпанавіч). Гэта ўспаміны больш за 50 аўтараў пра класіка! Усіх прысутных прывітаў дырэктар ўстановы, вядомы гісторык Аляксандр Іванавіч Груша. У зале прысутнічала больш за 100 чалавек, сярод якіх многа знакамітых навукоўцаў. Гэта Аляксандр Лакота, Аляксандр Каваленя, Іван Ліштван, Пётр Лысенка, Іван Саверчанка, Ігар Шаладоўнаў, Іван Чарота, Кастусь Цвірка, Уладзімір Чарота, Ганна Запартыка, Аляксандр Лапата-Загорскі, Аляксандр Лукашанец і іншыя асобы. Уступнае слова ад вы-

давецтва «Беларуская навука» браў кіраўнік установы Станіслаў Нічыпаро-віч.

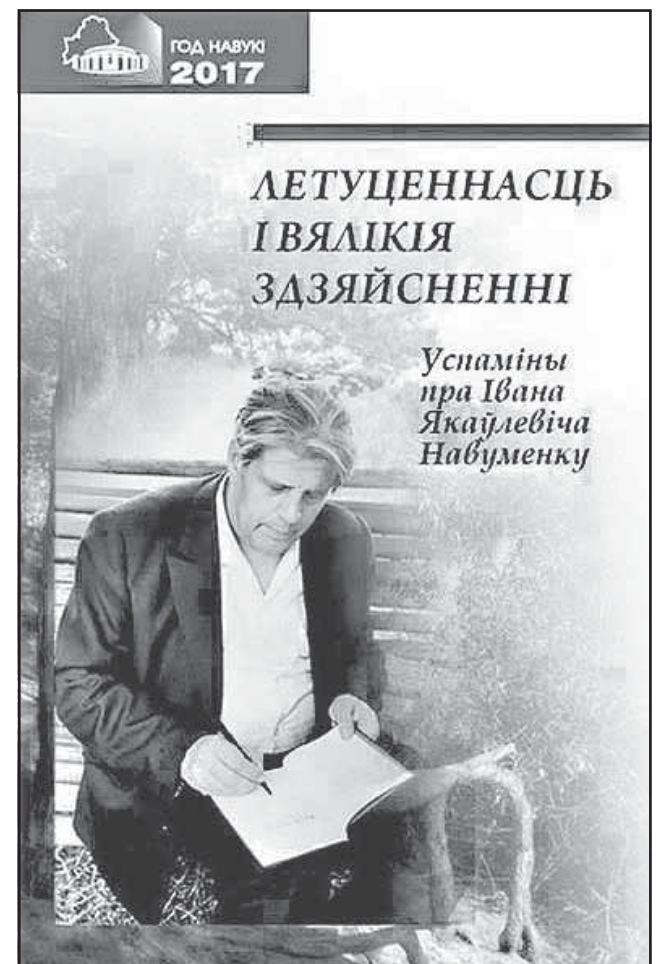
Наклад навукова-папулярнага выдання 152 асобнікі. Кніга адрасаваная шырокаму колу чытачоў, усім хто цікавіцца гісторыяй беларускай навукі, культуры і літаратуры.

Трэба адзначыць, што перад прысутнымі выступалі славутыя беларускія паэты: Раіса Баравікова, Віктар Шніп, Анатоль Вярцінскі, Аксана Спрычанч...

Было цікава таксама паслухаць крытычныя заўвагі Валеры Іванаўны Навуменкі да прэзентаванай кнігі. Адбылася дыскусія!

Кнігу я набыў за 9 рублёў і ўважліва прачытаў. Асабіста мне спадабалася тая частка ўспамінаў, якую напісаў славуці прафесар Дзмітрый Бугаёў (1929-2017 гг.) і якая мае назву «Шырыня натуры, багацце здзяйсненняў», а таксама старонка Віктара Карамазова пад назвай «Ад роднай хаты»...

Кніга багата аздоблена выдатнымі фотаздымкамі! Я спадзяюся, што яна будзе перададзена. Калі я завітаю на Кальварыю, заўсёды заходжу да месца пахавання Івана Якаўлевіча.

Сёння мы будзем чытачам.

больш ведаць пра ягоную асобу, бо з'явілася такая цікавая кніга. Раю набыць яе нашым

Аляксей Шалахоўскі,
гісторык культуры,
журналіст-фрылансер.

Рэдактар Станіслаў Вацлававіч Суднік

Рэдакцыйная калегія:

Алена Анісім, Юрась Бабіч, Юля Бажок, Марыя Баравік, Аляксей Карпенка, Эла Оліна, Ігар Пракаповіч, Аляксей Пяткевіч, Станіслаў Суднік, Павел Сцяцко, Людвіка Таўгень, Алег Трусаў, Дзясніс Тушынскі, Аляксей Шалахоўскі.

<http://naszaslowa.by/> <http://pawet.net/>
<http://kamunikat.org/> <http://tbn-mova.by/>
<http://nashaslova.mns.by/>

Заснавальнік:

ТБМ імя Францішка Скарыны.

Пасведчанне аб рэгістрацыі № 908 ад 18 снежня 2009 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Адрас рэдакцыі:

231293, Лідскі р-н, в. Даліна.

Адрас для поштовых адпраўленняў:

231282, г. Ліда-2, п/с 7.

E-mail: naszaslowa@tut.by

Газета надрукавана ў Лідскай друкарні.
231300, г. Ліда, вул. Ленінская, 23.

Выдавец: Установа інфармацыі "Выдавецкі дом ТБМ".
Газета падпісана да друку 26.02.2018 г. у 17.00. Замова № 513.

Аб'ём 2 друкаваныя аркушы. Наклад 1500 асобнікаў.

Падпісны індэкс: 63865.

Кошт падпіскі: 1 мес. - 1,62 руб., 3 мес. - 4,86 руб.

Кошт у розніцу: па дамоўленасці.